

pa összes zsidójának kiirtását tervezik. A hivatalnokok... mégis kivonták magukat a nyomasztó felelősség alól, húzták az időt, ha konkrét mentési tervezetet tettek elébük, sőt elkendőzték a kegyetlenségekről szóló híreket”¹⁸². A beadvány átnézése után – az a brit külügyminisztérium negatív szerepét is feltárta –, Morgenthau először 1944. január 11-én Hull-lal tárgyalt, majd január 16-án személyesen Roosevelt elnöknek adta át a jelentést. Ugyanezen a napon Roosevelt javaslatára találkozott Edward Stettinius külügyminiszter-helyettessel. Mindhármojukat megrázták a lelelezések.

Január 22-én Roosevelt elnök kiadta a 9417-es végrehajtási utasítást, amely a külügyminisztérium, a pénzügyminisztérium és a hadügyminisztérium hatáskörébe utaltan felállítja a Háborús Menekültügyi Hivatalt (War Refugee Board). Az utasítás leszögezte, hogy „a kormánynak az a politikája, hogy mindent, ami erejéből telik, megtegyen az ellenség elnyomása alatt halálos veszélyben lévő áldozatok megmentésére, és megadja mindazt a segítséget és támogatást az áldozatoknak, ami csak összeegyeztethető a háború sikeres megvívásával”. A Háborús Menekültügyi Hivatalt (WRB) John W. Pehle irányítása alá helyezték, aki a pénzügyminisztériumban az Idegen Pénzeszközök Felügyelőségét vezette. A WRB jogában állt, hogy céljainak elérésére magánszervezetekkel, amerikai és nemzetközi ügynökségekkel és idegen kormányokkal működjenek együtt. A Háborús Menekültügyi Hivatal létrehozása véget vetett, legalábbis hivatalosan, az Egyesült Államok közömbösséget mutató politikájának.¹⁸³

*A nyugati szövetségesek a magyarországi zsidóság elpusztítása idején. A WRB nézetei és irányvonala az elnök új elhatározását tükrözte, és annak kezdetét, hogy Amerika aktívabb szerepet játszik a náciknak áldozatul esettek védelmében és mentésében.*¹⁸⁴ Ennek az elhatározásnak az európai zsidóság nagy részének megsemmisítése után a magyar eset vált az első igazi próbakövévé.

A WRB nagy lelkesedéssel kezdte meg működését és már a német megszállás előtt kifejezte, hogy törődni kíván a magyarországi zsidósággal. Február végén a WRB számolt azzal, hogy a Kállay-kormány alighanem enged majd „az idegen zsidók deportálására és a határoknak a Lengyelországból és máshonnan menekültek előtti lezárására” irányuló német nyomásnak, és lisszaboni és berni követségei útján március 7-én hangot adott az amerikai kormány nemtetszésének és figyelmeztetésének.¹⁸⁵ Az igazi próba a március 19-i megszállás után következett. A WRB azonban legjobb szándékai ellenére sem tudta megakadályozni a végleges megoldás programjának gyors kivitelezését.